



Nieuwsbrief 17

Een lange, droge, hete zomer zomert na... Voor dak- en thuislozen was dat niet altijd een makkelijke periode. Soms liepen de temperaturen (te) hoog op, op straat en bij de opvang. Meer dan eens raken mensen verhit door gevoelens van onmacht, onbegrip of barrières in de regelgeving. In deze nieuwsbrief als tegengewicht oases, rustpunten, mooie ontmoetingen en verhalen, waar mensen echt aandacht voor elkaar hebben! Dit zijn tekens van hoop. Het is hartverwarmend en hopelijk een aanmoediging om warm te blijven lopen voor ons straatpastoraat.

Het Straatpastoraat Den Bosch



Straatpastor
Lianne van Oosterhout

Meer van je vragen

De lange hete zomer is voorbij en voordat Lianne aan een verdiende vakantie begint, meldt zij dat ze het werk nogal altijd heel leuk vindt en met liefde doet, maar even afstand nemen ook wel goed is.

De warmte had als voordeel dat Lianne zich minder zorgen hoefde te maken over de mensen die 's nachts op straat bleven. Des te zorgwekkender vindt zij dat het nu storm loopt bij het Inloopschip en er vaak geloot moet worden om een bed. Vooral voor de werkenden geeft dat extra stress. Door de participatiewet zijn er meer daklozen die overdag werk hebben. 'Thuis' komen en ontdekken dat je geen bed hebt de komende nacht maakt het dan niet gemakkelijker. Als je wel een slaapplek hebt wil je eigenlijk na een dag werken wel wat rust en dat is in het Inloopschip niet gemakkelijk.

Lianne merkt dat steeds meer mensen haar als pastor weten te vinden. Het begint vaak met materiële zorgen, maar onder en achter die vragen ligt de behoefte aan iemand die echt luistert naar het hele verhaal, zonder oordeel en zonder doel vooraf. Soms kan zij een rol vervullen bij het beheersen van onrust op het Inloopschip door rustig het gesprek aan te gaan.

Mensen zijn soms zo wanhopig en voelen zich machteloos en niet begrepen waardoor onrust en agressie de boventoon gaan voeren. Lianne kan de tijd nemen om te luisteren en hoeft niet telkens de beperkingen van de hulpverlening te benoemen. Door terug te gaan naar de bronnen van de ellende en te luisteren wat er in het leven speelt kan de straatpastor weer wat rust brengen en soms geeft dat de ruimte om nieuwe oplossingen te zoeken. Lianne denkt dat door de afspraken met de buurt en door regelgeving de persoon achter de boosheid en frustratie niet altijd wordt gezien en dan niet de aandacht krijgt die nodig is om begrepen te worden. Er zijn ook de dankbare momenten. Een bezoeker voor wie zij kleren, eten en een paspoort had geregeld en met wie ze al een hele dag op stap was antwoordde op de vraag wat Lianne nog meer voor hem kon betekenen bijna bijbels "je hebt me te eten gegeven en kleren, met mij samen een en dag gereisd en een paspoort gehaald, wat zou ik nog meer van je kunnen vragen?"

Het Straatpastoraat
Den Bosch

Steun voor dak- en thuislozen

De congregatie van de zusters van de Choorstraat

De dochters van Maria en Joseph staan beter bekend als de zusters van de Choorstraat. Zuster Rosa is een bekend figuur in de stad. In de Nieuwsbrief van juli 2016 was haar verhaal al te lezen. Haar congregatie is van den beginne werkzaam voor mensen in de marge en de zusters ondersteunen van harte dak- en thuislozen en het straatpastoraat.

De verhalen van Zuster Rosa prikkelden Zuster Theresianne om ook zelf actief te worden in het Inloopschip. Zuster Antonie, algemeen overste van de congregatie, staat ten volle achter de betrokkenheid op de bezoekers van het Inloopschip en straatpastoraat.

Heerianen

De zusters noemen zich ook wel trots Heerianen waarmee ze de stichter van hun congregatie eren. Kapelaan Heeren van de Jacobusparochie trok zich het leed van de armen in zijn binnenstad-

parochie aan. Toen hij in enkele godsvruchtige vrouwen medestanders vond voor zijn werk werd de congregatie in 1820 gesticht.

De zusters van de Congregatie hebben hun leven en werk gebouwd op de fundamenten van het Evangelie en de spiritualiteit van Maria, Jozef, Vincentius en Johannes de Evangelist. Het devies van de Congregatie DMJ is 'In Omnibus Charitas' (In alles de Liefde). Het symbool van de Congregatie is de Levensboom. 'Jezus is de wijnstok en wij zijn de wijnranken die vrucht moeten dragen' legt zuster Antonie uit. 'Daarom noemen sommige bezoekers van het Inloopschip ons ook wel de zusters van de levensboom' vertelt zuster Theresianne. 'Ze zien onze hanger van de levensboom'

Ontwikkeling helpt tegen armoede

De zusters hebben zich in Nederland vooral bezig gehouden met ondersteuning van de armen, ziekenzorg en onderwijs. Op de website is de indruk-



Van links naar rechts: zuster Theresianne, zuster Antonie en zuster Rosa

wekkende lijst te zien van plaatsen waar zij zich hebben ingezet.

Zuster Antonie: 'Onderwijs was heel belangrijk om aan de armoede te kunnen ontsnappen.' Al snel begonnen de zusters daarom met huishoudonderwijs en dat breidde zich uit tot basisonderwijs en vanaf het begin van de 20e eeuw richtte de congregatie zich vooral op buitengewoon onderwijs waarvoor zij nationaal en internationaal pionierswerk verrichtte. Zo leverde de congregatie een belangrijke bijdrage aan het doveninstituut in St. Michielsgestel.

In Nederland is het werk van de religieuzen in de vorige eeuw overgenomen door stichtingen met subsidie van de overheid. Leken hebben de taken overgenomen. In Indonesië en op Timor, de twee landen waar de congregatie nog actief is, zijn de zusters nog volop betrokken bij het buitengewoon onderwijs vertelt zuster Antonie met enige trots. In Indonesië bloeit de congregatie terwijl in Nederland de zusters vergrijzen. Ging de steun vroeger van Nederland naar de missie, nu zijn de rollen omgedraaid. De Indonesische Algemene Overste zuster Antonie, en de econome zuster Theresianne maken de veranderde verhoudingen zichtbaar.

Genoeg te doen

Het feit dat de zusters geen werk meer hebben in Nederland wil niet zeggen dat ze stil zitten. Op tal van plaatsen zetten zij zich als vrijwilligster in. Zo ook voor de dak-thuislozen in Den Bosch.

Zuster Theresianne heeft zich in Indonesië bezig gehouden met het verbeteren van de leefomstandigheden van boeren door een systeem van microkrediet. Nu zij in Nederland als econome van de congregatie werkt ziet zij haar vrijwilligerswerk in het Inloopschip als een mogelijkheid om terug te keren naar de bron van haar roeping, de inzet voor mensen in de marge.

Het is geen gemakkelijk missiewerk. De andere cultuur maakte het in het begin moeilijk om op de goede manier contact te maken. Ze werd zelfs gepest, vertelde ze, maar dat heeft haar er niet van weerhouden om door te zetten. Haar vreemdeling zijn droeg er niet perse toe bij dat mensen met een niet-Nederlandse achtergrond zich makkelijker tot haar richten. Wel denkt ze dat ze beter kan aanvoelen wat het betekent om je weg te moeten vinden in Nederland als je de taal niet

goed spreekt en als je door psychische, sociale of verslavingsproblemen op straat terecht komt.

De verwachtingen zijn ook weleens te hoog gespannen. Omdat zuster Theresianne het habijt draagt, wordt weleens gedacht dat ze wel materiële of financiële steun kan verlenen. Een bezoeker wordt soms kwaad als haar aanbod bestaat uit gastvrijheid, wat eenvoudig eten en drinken en een luisterend oor.

'Als je de dakloze en thuisloze als een mens ziet die gelijkwaardig is aan jou zal het contact tot stand komen en hoor je de verhalen. Het aandachtig luisteren is dan heel belangrijk.'

Zuster Theresianne vertelt over twee gebeurtenissen die haar geraakt hebben.

Een moslim (man) wilde haar geen hand geven en zelfs geen drinken van haar aannemen, maar een week later kreeg ze van hem een brief waarin op (bijna bijbels-)poëtische wijze wordt geschreven over liefde en barmhartigheid. 'Als u mij zo'n mooie brief schrijft, dan kan het toch niet zo zijn dat ik u niets te drinken mag aanbieden', was de reactie van Theresianne waarmee de kloof werd gedicht en een kop thee aangenomen.

Een bezoeker die heel boos was op alles en iedereen en niet voor rede vatbaar, werd door haar rustige en volhardende benadering toch kalmer en begon haar verhaal te vertellen over de eenzaamheid die ze voelde.

Een volgende keer zei ze tegen zuster Theresianne dat ze maar één zuster had, maar door Theresianne er een zuster bij heeft gekregen.

Bidden

Het feit dat Rosa en Theresianne bekend zijn als religieuzen en zichtbaar door habijt en hanger, roept bij de bezoekers niet de vraag op om samen te bidden. Het gebed van de zusters is er natuurlijk wel voor alle dak- en thuislozen en zeker voor hen die het op dat moment extra moeilijk hebben.

De congregatie vindt het heel belangrijk dat er een straatpastor is die de mensen op de straat opzoekt en nabij kan zijn. Wat hen in het werk verbindt is dat zij willen en kunnen luisteren. Zuster Rosa vertelde dat een man haar eens aansprak en zei 'dat hij zo geworden was door haar'. 'Door te luisteren heeft u het mooie in mij naar boven gehaald.'

Gerard van Etten



Verhalen van de straat

De Groningse straatpastor Annemarie van der Vegt beschrijft in *Verhalen van de straat en hun 10 geboden* (2017) de ervaringen die ze heeft opgedaan in het contact met dak- en thuislozen. Het tweede deel van het boek vertelt de verhalen van mensen uit de doelgroep zelf. Dit gebeurt aan de hand van de 10 geboden. In de komende nieuwsbrieven van het Straatpastoraat Den Bosch laten we fragmenten uit dit boek langskomen.

Het Eerste gebod

Ik ben de eeuwige, jouw God, die jou uit de slavernij geleid heb. Je zult geen andere goden aanbidden dan Mij.

Guillaume: 'Zelf ben ik opgevoed zonder geloof, maar wel met het respect ervoor. Je gaat gewoon altijd met respect met andere mensen om. Dat moet op zichzelf al genoeg zijn. Maar er zijn maar weinig momenten dat ik vanuit de kerk wederzijds respect heb meegemaakt. Ik heb zo vaak op zondag mensen uit de kerk zien komen... Nou daar kan geen "goeiemorgen" vanaf. Laat staan een gewone blik. Dat vind ik hypocriet. En dan luisteren ze naar iemand die preekt "heb je naasten lief" en je staat buiten en dan trek je je neus voor me op. Sorry maar die hypocrisie vind ik zo respectloos. Ik heb dus weinig met één god aanbidden. Zeker als ze anderen dan buitensluiten.'

Martijn: 'Het is een beetje een domme gedachte dat wij als enige op deze aardbodem zouden rondlopen. Er moet meer zijn. Dat zou betekenen dat er buiten iemand is die er wat uitpakt of instopt. En als God nou het heelal is? Ze zeggen altijd dat het heelal geen einde en geen begin heeft. Ze zeggen ook dat het uitdijt. Of dat het een druppelvorm heeft. Ik weet alleen niet of we het God moeten noemen of Allah. Ik weet ook niet of God man of vrouw is. Ik denk dat we er helemaal geen voorstelling van kunnen maken.

Als er een God is dan wil die niet dat je hem aanbidt, maar dat je eerlijk en oprecht bent.'

Het boek van Annemarie van der Vegt is te bestellen per mail: a.van.der.vegt@openhof.org



Straatpastor Lianne van Oosterhout

De straatpastor en haar medewerkers verlenen pastorale zorg aan velen in Den Bosch die al dan niet tijdelijk dak- en thuisloos zijn of zijn geweest.

U kunt haar bereiken per mail via straatpastordb@gmail.com of telefonisch op 06 17 66 24 12 of, maar ook persoonlijk tijdens het spreekuur of rond de zaterdagse viering.

Zie ook <http://straatpastoraatdb.nl>

Spreekuur

Donderdag vanaf 14.00 uur. Inloop tot 16.00 uur.

Zaterdagse viering

Zaterdag 15.30 uur. Vanaf 15.00 uur is er koffie en thee. Iedereen is van harte welkom om met ons mee te vieren.

Bezoekadres

Sint Annakerk
Boschmeersingel 26
5223 HJ Den Bosch

Voor toezending van de Nieuwsbrief: graag aanmelden per post of e-mail.

Kantoor- en correspondentieadres

Boschmeersingel 26, 5223 HJ Den Bosch

Uw bijdrage is van harte welkom

Van Lanschot Bankiers rek. nr. NL57 FVLB 0638 7730 91. Het Straatpastoraat is een erkende ANBI instelling: uw gift is aftrekbaar voor de inkomstenbelasting.



Het Straatpastoraat Den Bosch wordt gesteund door **Kansfonds.**